

Излази недјељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 6 ф., на по год 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчана.

За све остале земље у ЈЕРМОНИ и АМЕРИЦИ: на год по 20 франака, на по год по 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И Њ И Ж Е В Н О С Т .

Претплата шаље се у правним писмама поштом административни «Глас Црногорца» на Цетиње, а може се и картом поштом на пошту у Котор. Дописи шаљу се уреднишћу. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчана. За веће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

Беч, 8 априла. — „Преса“ говори о панславистичком тумачењу о повратку краљице Наталије и митрополита Михаила у Србију, рече: неће Аустрија имати разлога кајати се ради тога повратка и његовијех последица на развратак странака у Србији, него намјесничтво и влада.

Букурешт, 8 априла. — „Еденландис Румен“ истиче да ће се Цариград сад моћи једино посветити устројству унутрашњих послова, пошто је Русија заузета својим финансијским преуређивањем, а одношаји аустро-руски не давају мјеста сумњи да ће се мир пореметити.

Беч, 9 априла. — „Политичка Кореспонденција“ примила је глас из Цариграда да је Милан стигавши у Смирну добио нека писма, због којих је одлучио одмах послати Ускреца повратити се у Биоград преко Цариграда.

Биоград, 9 априла. — Грујић је предложио намјесничтву да се по свој краљевини прослави на Видов-дан ове године спомен битке косовске. Даље је предложио да се у тој прилици подигне споменик у Крушевцу јунацима који су у томе боју пали; да се одржавном трошку изда књига споменца за народ; да се установи орден цара Лазара искључиво за владоце и напљеднике српске; најпослије да се на дан 20 јунија по православном календару миропомаже краљ Александар у манастиру Жичи. Све те тачке усвојило је намјесничтво. Нарочити одбор под предједничтвом министра предузете је за то потребите мјере. — Хенгелмилер предајући намјесничтву нова акредитивна писма изјавио је да му је бисар наложио да одржава и развија добре пријатељске одношаје између Аустро-Угарске и Србије. Ристић одговори да је намјесничтво увјерено о великој важности добрих и пријатељских одношаја између Србије и сусједне велике државе, те да ће свом снагом потпомагати Хенгелмилера да постигне ту сврху.

Петроград, 11 априла. — Извршило се много измјена међу већим чиновима војничким. Царскијем дневнијем редом објелодањује се правилник потврђен још 21 марта, којим се наређује начин којим ће се скупљати кола и возови ради уређења војничког транспорта у случају да се војска стави на ратну ногу.

Сриједац, 11 априла. — Власти су изагнале 15 особа без занимања, који изјавише да су сиромашни и да траже рада, али при којима се најошче прилично велике суме новаца. Предузете су оштре полицијске мјере против скитача.

Шабац, 11 априла. — Приликом доласка младога краља, намјесника и министара, варош освијетљена и по њој се завргле народне игре. Краљ је био у цркви и примио варошку депутацију, за тим је обišао славно бојиште на Мишару, свуда прихваћен одушевљено.

Петроград, 11 априла. — Цар је обдарио рускога посланика у Лондону Стаала орденом Александра Невскога, а Лобалова у Бечу орденом св. Андрије.

Беч, 12 априла. — Приликом штрајха трамвајских кочијаша у Бечу окружују Фаворитен и у заграђу

Хернал синоћ око 7¹/₂ сати скупи се на хиљаде народа, те навали камењем на војску. Коњаници јуришаше гољим сабљама на народ, а око 9¹/₂ баталион пјешадије бајонеташа проциети улице. Већ у 10 сати мир је био успостављен. Много је особа било изранијавано и позатворено. Данас је успостављена редовна возња трамваја. Многи кочијаши повратили се у службу.

Лондон, 13 априла. — У Конзервативном скупу у Бристолу Салисбури изјави да је потребито умножити флоту; даље рече да би била лудост дати аутономну владу Ирекој, јер би се тијем увећала опасност с поља, пошто би у случају рата Ирека могла стати као непријатељ према Инглешкој.

Лондон, 13 априла. — Буланже је стигао у Довер у подне, а у Лондон у три сата, дочекав на станици великијем мноштвом народа, од којег један дио повлађиваше му, али се могао чути доста звиждања.

Сриједац, 13 априла. — „Агенција Хава“ јавља да је грчки агент Раиџаб провео ускрене празнике у Пловдиву, гдје је пред многобројном публиком грчком држао конференцију о снази и обиму Хеленизма.

Беч, 14 априла. — И данас су предузете биле војничке мјере, али ред није био поремећен. — „Винерабенд-пост“ осуђује пријеким начином лажне измишљене гласове о стању царичицу. Изјављује позитивно да и ако је бисарница дубоко ожаловљена због смрти напљедникове, али да јој здравље није из основе поремећено.

Париз, 15 априла. — Листови поричу распрострањени глас да је Француска обрела напн помоћ ради успостављења његове свјетске власти.

Петроград, 15 априла. — Војни лист „Инцидент“ јавља да ће у варшавском војном округу бити маневре, које ће трајати шест дана, у којима ће учествовати 90 баталиона, 62 ескадрона, 234 тона. За тијем да ће бити маневре 5 дана у окружју одеском, у околини Атевакова, гдје ће учествовати 18 баталиона, 5¹/₂ ескадрона, 1 сатнија Козака са 16 тонова.

„Одјек“, орган српске радикалне странке, која је сад на влади, одговорио је на наш чланак, којим смо поштрали догађаје у Србији, овим чланком:

„Нема сумње, да нам је од симпатичних изјава, којима је са разних страна поздрављена нова ера у Србији, једна од најисповољнијих и најмилијих она, која је у познатом пријатељском чланку „Гласа Црногорца“ нашла колико рјечита толико и топла изјава.“

У данашње доба при уређењу међународних односа дипломатска фразустика не може да постигне увијек циљ којој је намијењена, али носе ипак на себи тит искрености и залога су успјеха само оне изјаве и она увјеравања, која потичу из стварне хармоније међусобних животних интереса дотичних народа и држава.

Ова је хармонија постајала од вајкада, она постоји и данас између интереса Србије и Црне Горе, који скупа сачињавају један интерес — интерес Српства.

За то вјерујемо у озбиљност, у

истинитост тих пријатељских изјава, за то им се из свег срца радујемо.

Поштујући међусобно све оне устипове и особине које сачињавају државни индивидуализам ових двију српских држава, Србија и Црна Гора ипак заједнички задатак, да држе високо заставу српске мисли, коју су заједничком борбом и заједничком муком кроз многе вјекове и големе теškoће проведле и све до данас неокалјану очувале.

Искрена радост изражена од стране Црне Горе последице знаменитог покрета у Србији служи нам као јемство, да ће дух слоге и родољубља и у будућности онако исто братски спајати двије гране једног истог народа, као што је спајао за вријеме теškoће али и славне борбе за ослобођење и независност српског живља на Балканском полуострву.“

„Српска Независност“ орган српске народне либералне странке, у свом броју 39. има ову биљешку.

Одговор кнеза црногорског Николе на нотификацију о ступању на престол Краља Александра I, састављен је у топло пријатељском тону, којим се изражавају најбоље жеље за одржањем пријатељских одношаја и за срећу Србије и њене народне династије.

Читамо у бечким листовима, како је руски цар недавно учинио једну врло значајну изјаву у кругу високих државних и иностраних државника у Петрограду. Бјеше разговор о положају Русије, на ње рећи један од присутнијех државника, како се положај Русије често врло криво схваћа у иностранству. На то је цар примјетно ово: *„Ја се чудим, да се криво схваћа положај Русије у иностранству, а ништа није лакше него схватити га како треба: Ваља само погледати на карту земље, па се увјерити да Русија заузима шести дио земаљске кугле, и онда је одмах правилно схваћен положај Русије.“*

Како у Русији мисле о румуњским пословима, а нарочито, како се схваћа положај Хитрова у Букурешту на мјеродавном мјесту у Петрограду, о том јавља „Рајтеров Биро“ сљедеће: „Према је Русија чврсто одлучила, да се не ће миопати у унутрашње послове Румуњске и да не ће никаквим начином дирати у политичку независност те државе, ипак очекују у добро обавијештеним круговима, да ће руска дипломатија имати у Букурешту важнију улогу, него ли у Биограду, јер су руски интереси у Румуњској у много ближем дотичају него ли у Србији, а уз то гоји румуњски народ мање симпатија напрема руске државе, него народ српски. Русија да ће морати дјеловати на народне аспирације Румуњ начинам, којег у Србији не треба.“

Управитељ рускога министарства поморства, подадмирал Чичачев предао је цару извјештај о руском морнарству, у којем се истиче, да се је грађњом великих ратних бродова потпуно потиснула грађња бродова кретаца. Оваково бродовље да је за Русију од највеће важности, јер може у поморском рату нанјети непријатељу неизмјериву штету; оно би имало задаћу сличну оној, коју имају Козаци у рату на коњу. Подадмирал Чичачев побија затим одлучно сновано умножање бродовља на оним ријекама, које утичу у Црно море, јер у случају непријатељске провале не би биле од никакве користе. Извјештај подадмирала наишао је на велик отпор у круговима стручњака. За цара се не зна, како суди о подадмираловим назорима.

Бечка „Нова сл. Преса“ пише: „Све цијест и из Абисиније, како о обиму катастрофе, која је код Метелеа задесила краља Јована и његову војску, тако и о престолонашћељу — воома противрече једна другој, још се извјесно не зна, да ли је у животу познати Раз-Алула, најзаменитији војсковођа палого Негуса (краља). По једнима Раз-Алула је погинуо и његову су главу дрвниши балзамирали и послали у Суаким; по другима пак, он је у животу и нахои се код Дебабе, гдје скупља војску; а по трећој вијести, Раз-Алула је код претендента Мангаше, дочи је други присталица покојног Негуса, пзи Тедела Анба, пријешао на страну Дебебову. Оба претендента, Дебб и Деџак (војвода) Мангаша, већаци су налога владара. Трећи је претендент шаоски владар Менелик, с којим је Јован за живота свога имао грдних мука, докле га је покорио. О Дебебу се вели да га Италија подпомаже, а о Мангашу, да је јазо наклоњен Јевропљанима. Из свега се види, да је питање о абисинском престолонашћељу врло замршено, и да се за сад не може прорачунати ни тачно одредити тренутно стање у Абисинији. Ово несигурно стање најбоље карактерише обазривост талијанског министра предједника Крисија, те је лако појмити, зашто се не усуђује да предузме одесудни корак из Масове.“ Међутим, по најновијим вијестима из Рима, изгледа да Криси ипак нагине осудном кораку, понајвише с тога, што му многи пребацају, да њиме рукују неколико колега у кабинету, који нијесу за одесудно продирање к Асмари. Тако „Фос. Цтг.“ дознаје, да ће се Криси одговарајући на интерпелације односно продирања Италије у Абисинији, живо заузети за посједнуће Асмари и Керена, чак ако би тиме и приморао неке колеге да одступе из кабинета. Што је главно, Криси се нада, да ће га у томе комора потпомагати.

Предлог г. С. Грујића српскијем намјесницима, о коме наш кор. биро јавља, гласи у цијелини овако:

Господо Краљевски Намјесници,

15 јуна ове године навршује се пет стотина година, од како је царека српска круна на Косову пољу у српску крв утопула. За тај судбоносни дан везане су тужне али сјајне успомене највећег пожртвовања и родољубља како на престолу старе српске државе, тако и у редовима њезине властеле и цијелога српскога народа. Успомене оног дивског пожртвовања и родољубља, од косовског удеца на криз сва доцнија времена, загријевале су груди Србинове, пјесме су му задахивале, потхрањивале су му предања, у ронетву су га храбриле, свијест су одржавале о српској заједници и одгајале су у Србину наду, да ће му оист синути сушне слободе, које му је на Косову зашло. Из те српске које су косовским успоменама распаљивале гусле и манастир, и поикао је завета почетак обновљене српске слободе. На прагу петого вијека од косовског разбојишта ускрела је српска независност. Отуда петогодишњица косовске погибали има за Српство двогубу знаменитост: као успомена на минулу српску славу и на узорите врлине косовских јунака, и као прослава побједи народне дуговјечне издржљивости и српске свијести.

Тај двоструки значај овогодишњег Видов-дана покренуо је српске осјећаје, те је приватна иницијатива одушевљено почела спремати и у српској краљевини и ван ње, како ће тај дан достојно дочекати и прославити. Али у петогодишњем свечаном спомену старе српске краљевине мора млада српска краљевина првенствено судјеловати. С тога Краљевској Влади дужност налаже, да се у овој прилици својим и народним осјећајима одазове, те да се побрине, како ће се петогодишњица косовска што достојније прославити. С ових побуда имам част у име Краљевске Владе предложити Краљевском Намјесничтву, да изволи одобрити ову одлуку.

1. Да се 15 јуна оне године учини у цијелој земљи свечан спомен Кнезу Лазару и погинулим јунацима за вјеру и отаџбину на Косову.

2. Да се тог дана у Крушевцу положи темељ споменику погинулим јунацима на Косову, као видљив знак љубави и захвалности њихова потомства. Овај споменик да се подигне о народном трошку, путем добровољних прилога.

вјеровати да је томе старцу 85 година. Памћење га служи врло добро, а приповиједа разговјетно и живо све што је у свом дугом вијеку и дугом путовању доживио, јер је Хаџи-Павле пропутовао унакрет сву Јевропу, дио Азије и Африке. У пошљедње вријеме био је у Палестини, те је обинао сваки знатан крај Свете Земље. Био је код сва четири васелепека патријарха. Један дио својега путовања објелоданио је у подлнску „Нашег Добра“, а каже да припрема за штампу своје мемоаре, у којима ће бити занимљивих усмена из српскога живота у онијем крајевима од почетка овога вијека, нарочито усмена из нове српске Атине, Новог Сада, и из буне године 1848. Ове године довела га је овако жеља да види „ово златно српско камење, ово гледзо соколово и витешког Црногорског Господара — како сам рече. — Други дан Васкрса имао је част са синовцем заједно бити примљен од Његова Височанства Књаза. Трећи дан у јутру кренули су бродом и унутар пут Метковића, одакле ће преко Мостара и Сарајева на Брод на Угарској. При поласку Хаџи-Павле рече сватоме: — До виђења! Видјећемо се још кад год, ако Бог да здрава!

Боже му га дај!

— У петак 14 ов м. отијана је у влашкој цркви задушна св. летурђија са парастосом блаженопокојном митрополиту црногорском Висариону Љубиши, јер је тога дана годишњица покојнику. На светој служби чинодјејствовао је Високопреосвешћени Господин Митрополит Митрофан, уз помоћ мјесног свештенства, а присуствовало је много побожног народа.

— Вуко Бојов Мијовић Куч, који је прошле јесени на путу крај Уциња дочекао и из потаје убио честитог и непречаљеног младина Петра Буровића, писара гувернера приморског госп. Војводе С. Поповића, платио је своје зло дјело својом главом. Вуко Бојов бјеше ускочио у турску границу, али није умакао. Прошле недеље један мухамеданац муаџерин, по имену Омер Божовић, из црногорске границе, ускочи за њим, на гдје га удеси, ту га и смаче. За то је награђен од породице покојног Буровића са 50 наполеона.

† Јован Биоградец. — „Враник“ пише: Овдје у мјесту умрло је ноћас Јован Биоградец, бивши ц. кр. капетан. Покојник је био врло даровит и образован, али ексцентричне нарави човек, са чега је и војену службу на свагда оставио био, квитиравши на својој шаржи. Као цивилан човек на-

а проплака цијелу ноћ. Но доктор не могаше тијем начином себи олакшати, у његово срце исто као да је ко засадио општри нож. Ништа га више не веселише, једино оно, што га је вагда могло учињети сретним, изчезе на увијек. Сјети се машта своје младости, када мишљаше о добрим дјелима, о користи свега човјечанства, о раду, о напредку науке...

— Да сам остао вјеран идеалима моје младости, онда би ме она могла завољети, — горко шаптане он.

Пацијенти др. Треинланд промјетили су, да је расијан и да је помршавио. Доктор не иђаше више капелима.

— Чудим се што нема доктора код нас? — рече једном у вече Морис.

— Може бити да је слаб, — лукаво одговори сестра. — Посјети га.

Морис пође радосно и бијаше лијепо примљен. Они сиђоше у бангу гдје им се придружи и мис Треинланд. Њој се Морис, као веселак допаде и она се с њиме понашаше као са другом. Морис озави пријатељство к себи, говораше с њоме као да су одавно дознали. За један сат он јој исприча цијелу историју своје породице а највише говораше о Конти, како је она добра сестра, како није хтјела живјети код богатих рођака, да не би њега самога оставила, како су једно другом они обојали да се не ће никад раставити.

— Залозите к нама чеће, — рече му при опрштају доктор, дајући повод Морису да га пита, зашто он код њих не долази више.

— О, ја имам много посла! — одговори доктор. — Дођите ви к нама. Конти нестриљиво очекиваше брата, но од њега

станио се у Новоме Саду, гдје је био прво перовођа и пословођа „Српске читавице“, касније дјеловођа „Матице Српске“. Напошљетку био је писар у адвокатској канцеларији г. Ђ. Вукчевића, који га је и у последње вријеме потпомагао, кад већ усељд старости није био способан за посао. Покојник је био велики особењак. Носио се преферанцима заносљивим идејама, и подлагао им је напошљетку као жртва. Тежња цијелог његовог живота ишла је за тим, да пронађе perpetuum mobile, справу, која се, једанпут покренута, вјечито креће. Оваква справа била би благодат за друштво људско, али спада у царство немогућности. А покојник је за том немогућности тежио. Тој својој замисли за љубав иступио је и из војне службе, жртвовао је своју мировину, која би му у старим данима добро дошла била, и задовољио се са отплатом, коју је сву утрошио на грађење своје справе. У ту цијелу су опет други пут неки новосадски пријатељи скупили му и нешто добровољних прилога, с којим је он на ново с новом вољом утрчао у безуспјешан посао. Кад је послјеге тога већ био склопио справу, и кад је ова почела мало ићи, али затим набрзо застала, — извињавао је неусијех разним мајсторима, код којих је поједине дјелове справе наручивао, јер се једном није смио повјерити, да му не докучи тајну, и да не дође он у мјесто њега до оног грдног прихода од сивних милиона, којима је покојни Биоградец намјеравао Српство усрећити. Али ни од каснијих покушаја није било — никада ништа. Покојник се бавио и књижевним пословима. Г 1861. написао је малену књижицу под насловом: „Црква и држава.“ Ово је неки филозофски покушај. Г 1865. написао је (по свој прилици у друштву са Милованом Јанковићем) политичку брошуру на њемачком језику под насловом: „Orient, Occident und der Pan-Slavismus“. Иста је посље изашла у Биограду и на српском језику под насловом: „Срби и источно питање“. Г 1866. написао је књижицу: „Мисли о садањем положају и будућности народа српског“. Год. 1867. „О језику и правопису српском“. Исте године уређивао је и „Недељни лист“, што га је И. Фукс у Н. Саду издавао. Био је даровит, али своје смјеле замисли није умно уздам разума умјеравати. Био је родољуб, али је у политици био конзервативан. Волио је бавити се књижевним пословима, али је и у том био ексцентричан, а у погледу језика опет конзервативан. Једном ријечи као је патник свега вијека. Добро је жељео и много је хтио, — али је мало постигао. Лака му земља!

На велику суботу стиже нам из Књина тужна вијест, да се, посље дуге и тешке болести преставио у цвијету младости трговац

МИЛАН ЈОВИЋ.

Покојник и ако није високе школе изучио, он је ипак са поштеним радом, здравим и бистрим разумом, стекао лијепо имање и честит положај међу својим колегама у трговини. Ласкати није знао никада, удварао се није никоме, био је искрен са сваким, љубио је истину, обожавао је Српство и сматрао се честит кад је само могао што добро за Српство учињети. Жр-

она не дознаде више ништа: но да је доктор заузет пословима и да има сестру. Морис стаде чеће посјетивати доктора а Конти мишљаше да је у то вријеме у клубу Консерватора.

Тако прође година дана. Једном Конти даваше сат и баш да сједне за гласовир а у собу уђе мати ученице.

— О, мис Канел, не можете ли ми казати, како је данас са здрављем др. Треинланд?

— Др. Треинланд? — понови Конти и срце њено закуца брже.

— Дакле ви не знате да је он болестан? Нијесте још чули?

— Не, ништа нијесам чула, — прошаптане бијеле уснице.

— Ви тако близо станујете, на сам поенгурно мислила да ћете ви знати. Какохти је једнога дјетића да спасе од дифтеритиса, па га је сам добио. То је ужа! сно! Тако лијеп! наметан! Говоре да умире!

Никада се Конти не мога сјетити, како је тог пута предавала.

— И тога човјека ја нијесам признала достојног моје љубави! — шаптане она путем идући са сата. Јако се кајаше. — О Боже, спаси га спаси!

Мориса није било цијеле нећеље дома и данас је морао доћи но она га не могаше чекати. Она мора што прије дознати шта је са др. Треинландом. Она се јако жураше али кад се примаче кући ход јој бјеше лакши. — Ако буде све већ свршено? Она пријеће на другу страну улице и бојаше се погледати на прозоре. Једва се уздржа да не кликне од радости видјев отворене прозоре: за часак пријеће улице и завоњи. Јаки се кораци зачуше

тве допринашати на олтар отачаства, бјеше му увијек најпрва цијел. Приу Гору љубио је као највећу светињу.

Та његова ријетка својства, прибавише му многа пријатељства у Књину и на страни. Уживао је лијепо име у трговини. Срби, који су га познавали, штговали су га као прави тип челичног и поштеног Србина. Потпомагао је, колико су му средства допуштала и српско новинарство.

Збогом Милане! Збогом друже! Збогом пријатељу! Збогом брате! Лака ти та наша питама српска земља, коју си душом и срцем љубио. Твоја ће мила усмена остата дубоко урезана у срцу

Твојих Пријатеља.

Биљешке из привреде.

Кисејо купус као храна и лијек. Некуван кисејо купус расо служи и као здрава храна и зачина уз јело, и као лијек уз више болести. То се види и отуда, што по анализи кемичара у купусу има велики дио бјеланчевине, скроба и изобилна креча, који су састојци најглавнији дијелови што су нужни човјекском организму. Многи стручњаци тврде да је због креча у купусу добар противу јектике, јер креч тај спаја и утврђује јектичаве растројене материје. Други опет тврде, да је куван купус тежак за желудац, пријесан врло се лако вари и за два три сата свари се у желуду исто као и ровитана јаја и млијeko. Ми смо се увјерили стотинама пута, да ни кисејо ни сладак купус варен с јелом, није ни мало тежак за желудац, само ако није пресољен, и ако није варен и задржан у бакарним судовима. Дobar кисејо купус искрижан и посут са нешто зејтина одлична је храна, а нарочито ако се у њега налије доста расола, и ако се упоредо једе пасуља или сочива зачињеног од доста лука (црног) или чешњака. Ово јело благодјетно дјeјствује на цио састав тијела. Послије тог јела човјек се опажа тијелом посве латан и умом бистар. Кад човјек то зна, он ће одобрити старим љекарима источних и јужних народа, што су њиме лијечили разне болести човјекове.

Јести тако зачињен купус са доста расола и нешто зејтина дуже времена дуже времена посве је љековито противу затвора, главобоље, несвјестиче, неспавања и нервозног раздражљивог стања. Научари медицински тврде, да се најсигурније излјечи скорбут — пољачина, кад се једе дуже времена неварена купуса помијешаног са вареним кромпиром.

Доктори веле, да га је чувени Хинократ давао болесницима противу пролива и срдобоље, и женама при порођају.

Расо од купуса такође је одлично није противу више болести, само ако је добар и непресољен. Јер у њему има замашна количина мљечне киселине и фосфорног креча због тога је и по ријечима многих љекара бољи за здравље од многих скупоцјених сирупа апотекарских. Дobar расо боље чисти цријеве и стомак од толиких других лијекова. То је испитано стотинама пута. Пиће расола предупреди и отјера неколико разних болести и бољестица, и одлично и брзо лијечи и стари кашаљ, кад се изјутра сваки дан пије по једна добра чаша. Наравно и

ово пиће треба да се продужи бар три недеље дана.

Због свега реченога треба учити сеоски и варонски свијет, да се уреди тако, како ће моћи обрађивати! имати и уживати у изобиљу купуса и расола ваљаног, као и свега другог, што народу даје добру, пријатну и љековиту храну и зачину. Стручњацима опет нека је дужност да изнађу начина како ће народ са што мање труда што више доброг купуса добити и начин како ће купус одржати у кацама и имати расол све до самог Ђурђевдане чиста, здрава и испокварена.

А за сада знају вјештаци да се кисејо купус и расо чврсто и укусни одрже до Ђурђева дана овим оачином:

Прије слагања купуса у кацу треба га држати или на сунцу или на чистој провјетрини весетину и више дана, да прилично провене. То мора бити тамо гдје неопири не роса, ни влага, ни киша. Тад га очисти као обично и сложи у каце. Али између сваког реда купуса метни по неколико комадића рена и по коју здраву паприку суву. За тим поспи одозго сваки ред са мало чиста, кривоног кукурузног брашна. Од тога купус буде жут као дукат, крут чисто да врштити у устима; а расо тако питак и режат да га се човјек не може нанити довољно. Тад је он укуснији од сваког пива, а згракији од тог сто пута. Купус не треба солити ситном соли, него у сред купуса метнути неколико малих круница соли, наравно према количини каце и купуса. Тад нали посве чисте и без икаквог мириса, вода до изнад купуса, и покони обичним начином. Каца с купусом не смије бити у топлоти нити у јакој хладноћи да се расо алади. Помоћу дебелог облога сламе око каце, он се може сачувати од залеђивања. Прве три, четири недеље дана, сав расо мора преточити на славину одоздо и налијевати одозго на купус сваке недеље дваред. И ово је неопходно нужно.

Кад знамо, ону спасоносну, здравствену, храјиву и љековиту снагу кисејола купуса и расола, онда нужно је да свака кућна породица запамти и то што рекосмо о начину кисејола купуса, исто као и сву вриједност његову и његовог брата — расола.

(Вриједност хране у воћа).

Вриједност хране у воћа саразмјерно је врло незнатна, а особито шљиве имају у себи врло мало хране. Чувени хемичар проф. др. Фресениус изнашао је, да једно јаје има исто толико хране колико 1 фун. и 2 лота трешања; 1 фун. и 8 лота грожђа; 1 фун. и 6 лота јабука; 2 фун. огроза и скоро 4 фун. крушака. — Испоређујући вриједност хране у кромпира са вриједношћу хране у воћа изнашао је исти хемичар, да 100 фун. кромпира има у себи хране колико 114 фун. трешања; 120 фун. грожђа; 127 фун. јабука; 192 фун. крушака и 327 фун. шљива. (Г.Т.)

Разне биљешке.

(Број ђака на хрватском свеучилишту у Загребу.) Минулог зимског прољећа био је на хрватском свеучилишту у Загребу 413 ђака, што редовитих, што изванредних. На богословном факултету било је редовитих слушатеља 36; на право и државоправном фа-

— Мени су казали да ви имате дифтеритис и да пијехате.

— Како људи све преувеличавају! Дјетић, као што сам мало прије казао, имаше киле, и од тога се ја нијесам разболио. Ја сам се разболио од прозеба и умора.

— Но, ипак је то све једно, — рече Конти. Она испусти докторову руку и устаде; чињаше јој се да је у јако, глумом положају.

Доктор погледа своју густу косу и погледав на њу мало озбиљна, мало комично, зашита је:

— Конти мислите ли ви да ме сада можете љубити.

— Ја сам вас вагда љубила зато сам се тада и наљутила.

— А хоћеш ли ми икад то пребацивати?

— О, давно је то све заборављено, — одговори Конти у то пријеме кад је он к себи привуковаше. — Но ја не знам шта ће Морис казати, ја сам му обећала да га нигда нећу оставити, — додаде она послије једног минута.

— А ево он иде, на ћемо га питати!

— одговори доктор, баш као у собу уљеже Морис са мис Треинланд.

Посљедња пође право к Конти и пољуби је.

— Ружице моја, рече она, — мир, с којим ме је Андре послао да вас сретнем, учинио је да опазим, да има нешто међу вам; ја се предадох, да ће Морис сам остати и обећах му бити другарица.

Пренео Милан Павловић.

култету 175 а на мудрословном 45. Изванредних било је ипак уписано на богословном факултету 71; на правно и државноправном факултету 19 и коначно на мудрословном 43. Фармацеута било је 25. Редовитих слушатеља бијаше дакле укупно 225 а изванредних 113. Из Хрватске било их је 306; из Славоније 58; из Далмације 16; из Угарске 12; из Истре 3; из Штајерске 6; из Македоније 2. Од цијеле науковине бијаше опрштено редовитим олушатељима на богословном факултету 35; на право и државословном факултету 54; на мудрословном 19. Изванредних бијаше од ијеле науковине опрштено: на богословном факултету 71; на право и државном факултету иједан, дочим на мудрословном 3. Од плаћања полове науковине било је редовитих слушатеља опрштено: на богословном факултету иједан; на право и државословном факултету 37, на мудрословном 14.

(Луда кова опорука.) Пред судом у Њу-Јорку расправља се овај час опорука некога Хорација Охлердоука, који је разним баштинама оставио три до четири милиона иметка. И суди и одвјетници баштина и легатара дају се у једном, да је наиме опорука покојника милијона једна од најоригиналнијих, која је икада била суду предложена. Тако каже на пр. једна установа: Ако икада који од мојих баштинара или легатара постане ђенчина, пјаница, картан, допов или раешник, ако почениш од 21. на до 50. године не буде сваки дан, изузевне недјеље и благе дане, устајао прије 9 сати у јутро, те се отутио на посао, ако буде икада пушио дуван или био жестока пића, ако буде присуствовао у трци или пошао недјељом у лов, ако се ожени прије 25 године и т. д., губи сва своја права. Читав опорука састоји из сличних увијета, од којих се некоји не могу испунити.

(Поробљен министар.) Овијех дана поробљен је у Биограду бивши министар просвјете и црквених послова г. др Владан Ђорђевић. Он је отутио својега слугу прије неколико дана с тога, што је био врло неуредан. За то му се слуга хтио да освети. Он је прије одласка опазно у столу својега господара банкнота у износу 1000 динара, које је др. Ђорђевић припремио да исплати штампу за свој лист „Отаџбину“. Слуга позовајући добро кућу и обичаје у појзи, знао се пред вече увући у стан, и сакрити под постелем својега господара. Кад је све поспало у кући, он се полако извукао испод кривета и узевезак банкнота. Господар пробудивши се, опазно је шта је слуга учинио, али га није могао ухватити, јер је у добри час већ био спругнуо. Слуга се зове Иван Смичкић, родом је из Загреба, а има му 28 година. Јамачно су га до сад већ ухватили.

(Свећеник убио учитеља.) Из Темишвара јављају: У оближњој општини Сакалхаза догодило се неки дан врло перешан случај. Млади, тек прије неколико мјесеци у Темишвару за свећеника посвећени Јосиф Ленђел, канцелан у општини Сакалхази, убио је 3. о. учитеља Симунда Зешња, који такођер бијаше врло млад човек, а убио га је по несрећном случају из његове сопствене ловачке пушке. Зешњи вративши се из лова, показиваше свећенику своју нову ловачку пушку разлажући му опширно цезину конструкцију. Млади свећеник узев пушку, на пошто прво ушита учитеља је ли пуна, и кад му учитељ одговори да није, поче и сам да је разгледа. За час један, кад Ленђел одане, пушка пуцне и учитељ паде мртав размрскане главе. Јадник није ни сам знао да је један цијев пуна. Канцелан је код бискупског ординаријата још на слободној ноzi.

(Ернесто Роси) славио глумац италијански, који је скоро боравио у Цариграду, имао је неколико пута прилике, да представља пред самим султаном, а једном приликом и у харему пред султаном и његовим безбројним ханумама, које иза густе решетке у ложама посматраше славног умјетника. Роси је представљао неколико чинова из „Отела“ и „Суливана“. Султан је одликовао славног Росија ордемом Османлије II. степен и богато га наградио.

(Персијски шах) кредео се 1 о. мј. из Техерана на свој пут по Јевропи. Шах ће 30 априла пријећи руску границу, гдје ће бити на свечан начин дочекан. У Петроград ће ваљда стићи крајем маја. У Русији ће шах провести вријеме до половине јуна, па ће се тад кренут у Берлин, а одатле преко Низоземске и Белгије у Инглешку, гдје ће се подуже бавити. На париску изложбу доћиће у августу или септембру. Крајем септембра или почетком октобра долази шах у Беч.

(Споменик француске револуције.) Француска скупштина ријешила је 10 о. м. питање о подизању споменика француске револуције. Монархисти су енер-

гично протестовали против тога, али је ипак приједлог примљен у цијели.

(Против бјесенила.) У Перу је нађено средство против бјесенила. То је нека биљка, која се научним именом зове „Репса“ Ово откриће сад занима медицинско-научне кругове јужне Америке.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Овијех дана стиже нам тужна вијест, да су се у далеком свијету преселила у вјечност наша драга браћа: **Мато Савов Мартиновић, Саво Нишов Мартиновић и Буро Савов Мартиновић**, који од више година оставише своју милу и драгу домовину Црну Гору, да окористе трудом и знањем своје породице.

Овај по нас црни глас, који нам саопштише браћа Срби из Америке, колико нас је с једне стране ожалостило, толико нас је онет с друге охрабрио да можемо лакше подијети овај тежки удар, а то, што из њина писма увиђасмо, да су се сви тројица и у далеком свијету до пошљених часова својих, пошто не понашали, те тијем придобили велики број пријатеља, међу којима су уживали највећу љубав и повјерење, чиме се и ми на овјем крајевима поносити можемо, које нам је највише и ублажило тежке болове за преминулом драгом браћом нашим.

Осим тога још нам ублажише тугу и свечани спроводи, које приредисше тамошња браћа наша Срби браћи својој Црногорцима, за које им остајемо до смрти благодарни, како њима, тако и тамошњем часном свештенству, црквеном пјесачком друштву и свакоме ко год би приеутан при спроводу и отирати мртва тијела драге браће наше до вјечнога дома њиховога.

Цетиње 13. Априла 1889.

Ожалостени:

Отац: **Саво Мартиновић.**

Браћа: **Јово, Мило и Стево Савови.**

Станко и Јоко **Н Мартиновић.**

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

На велики четвртак 6 о. м. у 3 сата по подне ненадна смрт снађе нигда непержаљеног нам брата, одионог мужа **Јова** у 37-ој години његова живота.

У великој тузи која овим залеси нас и нашу фамилију — срдечно су учествовали — те тим ублаживали тугу нашу сви — г. г. овлашњи чиновници, као и грађанство; а такође и наши многобројни пријатељи из разних мјеста по унутрашњости и са стране, или личним долазком или телеграфом.

Зато не можемо пропустити, а да овим путем не изразимо нашу најсрдечнију благодарност г. г. В. Шаку Петровићу као и свим чиновницима овдашњим грађанским и војеним, свештенству, учитељству и цијелом грађанству овдашњем, који покојника до вјечне куће пошратисше. А такође и свој г. г. Нашим пријатељима који нам телеграфично изјавише саучешћа у нашој големој жалости.

Никшић 10. Априла 1889.

Ожалостени

Кап. **Мато Катарић**, брат.

Анета Катарића,

супруга.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

ОСЈЕЋАЈИ ПРЕМА ДОМОВИНИ

Спјев од Ристе Ј. Оборине Мостарца.

Кроз који дан ући ће у штампу овај родољубиви спјев, који је поникао из чистог херцеговачког патриотског срца.

Умољавам сваког брата Србина, како оvdје у Србији, тако исто и у Босни, Херцеговини, Сријему, Бачкој и Бапату, да се својеки заузму, е да би се барем толико претплатника скупило, да би књижица могла што скорје угледати свијета.

Цијена је књизи 60 пр. д. или 30 новч.

Скупљачима се уступа за њихов труд 10%, или једанаеста свеска као уздарје.

Претплату треба слати на Штампарију Мате Јовановића Биоград.

Претплата се прима и у поштанским маркама.

Биоград, на цијети 1889.

Ристо Ј. Оборина Мостарца.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Дате су у штампу све дојаконше пјесме Драгутина Ј. Илића. Књига ће из-

ијети 20 штампаних табака, а биће готова до 15. Маја тек године по ст.

Цијена за Србију 1 и по динар а за Аустро-угарску 1 ф. а. вр.

Скупљачи се умољавају да имена уписаника пошљу писцу најдаље до 1 Маја, а новце за књигу добију.

Књијарима даје се 40% за готов новац.

Биоград 4. Априла 1889 год.

Одговори уредништва и администрације.

— Гоеп. др. Рокко Машетић, Дубровник, претплатно за циједу годину.

— Г. О. Д. М. Гоеподић Л. К. није се још повратио, а чим стигне предаћемо му ваша „стихотворенија“.

ОБЈАВА.

Моју кућу која се налази у овој вароши на главној улици између куће Стане Бајићке и Јове Јовове продајем из слободне руке. Ко би исту желио купити нека се потписатом пријави ради погодбе.

Цетиње 31 марта 1889.

Миро Ивановић.

ОБЈАВА.

Новограђену кућу у „Мирковој Вароши“ продајем. Кућа се налази на главној пјаци исте вароши. У њој има 3 дућана и 3 магацина. Дугачка је 15 метара а широка 11 метара. Саграђена је у свему од најтврђег материјала. Ко жели исту купити нека ми се ради погодбе пријави.

Подгорица, 9 марта 1889.

Т. Вукотић.

ОГЛАСИ.

ОПШТА АГЕНЦИЈА

C. M. MÜLLER;

Hatton Chambers, Hatton Garden,

London, E. C.

Прима се представништва знатних и поузданих трг. кућа у свакој врти трговине. Попиљана, купована и продаје по наредби.

Знатна стоваришта претворена су у инглеску аадругу.

25—30

СВЕЗЕ ПРВЕ ВРСТЕ.

Une des Curiosités de PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Demander

Le catalogue général illustré renfermant 591 gravures (modèles inédits) pour la SAISON d'Été, dont l'envoi est fait gratis et franco contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Co

PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du *PRINTemps*, mais bien spécifier les genres et prix.

Expéditions dans tous les Pays du Monde. Le catalogue indique les conditions d'envoi.

Interprètes dans toutes les Langues à la disposition des personnes qui désirent visiter les Magasins.

(JAMES MILES)

JAMES MILES & SON.

61, Farringdon road, 61, London, E. C.

Непосредан увоз умјетничке робе, слика, гласовира, часовника (сахатова) сваке врсте, ковина од сребра, злата и туча, драгога камена, порцелана, судова (керамико), путаца, рукавица, чатака, и т. д. и т. д.

Услуге се нуде позданим кућама.

25—30

Ја тражим већ употребљених црногорских поштанских марака и карата, ко таквих имаде нека изволи најнижу цијену, количину и каквоћу јавити ми.

M. Josifović

LINZ a/D

Ober Oesterreich
Humboldstr. 25. II. Stock.

ОГЛАС.

ПРВИ ПРОИЗВОД ЦРНОГОРСКЕ ФАБРИКЕ САПУНА ВОЈВОДЕ МАША ВРБИЦЕ.

Јављам поштованом грађанству, као и свијем трговцима у мјесту и по унутрашњости, да сам отворно велико складиште црногорског сапуна.

Цијена је као и на фабрици, на име: 36 новч. а. вр. килограм на мало, а ко наручи на крупно, давам по 30 форината 100 килограма.

Такође у мом складишту има и УЉА из поменутог фабрике по 40 новчића а. в. литар.

МАРКО ДРИТАНОВИЋ